

Spreuken 3,9-10 – Vrijgevigheid – God eren met je rijkdom

GROEI-preek over het jaarthema 2010-2011 'Samen God eren' (3)

Liturgie

Voorzang Ps 21,7

Stil gebed

Votum

Groet

Zingen: Gez 148

Wet

Zingen Ps 16,1-3

Gebed

Lezen: 2 Korinte 8,7-15 en 9,6-15

Zingen: EL 328 = Opw 331 = E&R 361 – Breng dank aan de
eeuwige

Preek over Spreuken 3,9-10

Zingen: LB 465,1.3.4

Gebed

Collecte

Zingen LB 473,1.2.4.9.10

Zegen

Zingen als amenlied: EL 270 Ga nu heen in vrede

Opmerkingen:

- Bij deze preek is een '[Samen GROEI-en](#)' (een samenvatting met verwerkingsvragen) beschikbaar; en ook een pp-presentatie (kan op verzoek via de mail toegestuurd worden)

- Ik vind het prettig om het even van te voren te horen wanneer deze preek ergens in een kerkdienst gelezen wordt. In mijn mailbox past altijd nog wel een mailtje:

Preek over Spreuken 3, 9-10 – Vrijgevigheid – God eren met je rijkdom

Lieve mensen, gasten, gemeenteleden, broers en zussen in Jezus Christus,

1. Vanmorgen een GROEI-preek, een preek met een 'Samen GROEI-en' erbij, om over door te denken en door te praten, thuis of op kringen. (Niet geprint voor iedereen, wel op de site!) Een preek ook over het jaarthema: 'Samen God eren'. En dan dus over samen God eren met je rijkdom. [dia 1]

Misschien wat onverwacht, om ze aan elkaar te koppelen: samen God eren, en vrijgevigheid. Dat vond ik eigenlijk ook. Maar pas heb ik ik de hele Bijbel doorzocht om te kijken wat er allemaal gezegd wordt over God eren. En dan is dit dus één van de dingen die je tegenkomt: [dia 2]

Eer de HEER met al je spullen (je welvaart), met het eerste (of het beste) van alles wat er bij je binnenkomt.

Samen God eren met je rijkdom, je bezit, je tijd.

Als je even aan de gedachte gewend bent, vind ik het ook niet gek: natuurlijk kun je God eren met je bezit. God eren, dat is Hem erkennen en Hem groot maken. Hem laten merken: ik hoor bij u, ik ga voor u, ik vertrouw u. Ik heb wat voor u over.

In deze preek wil ik met jullie vanuit de Bijbel verder nadenken over vrijgevigheid en over God eren met je rijkdom. Want dat kan!

Net zoals het omgekeerd kan. In het Oude Testament is het volk verplicht om 10% van hun inkomsten aan de HEER te geven. Als ze dat niet doen, dan zegt de profeet Maleachi (3,9-10) [dia

3]:

Vinden jullie dat een mens God mag bestellen? Toch bestellen jullie mij, en zeggen dan: 'Hoezo bestellen we u?' Door de tienden en de heffingen achter te houden!

Jullie zijn vervloekt en nogmaals vervloekt, en toch blijft het hele volk mij bestellen.

Nu leven wij niet meer in het Oude, maar in het Nieuwe verbond. Maar goed, dit zijn wel pittige woorden. En ze geven ook te denken. Je kunt God eren met je rijkdom en je welvaart. Je kunt Hem ook bestellen door alles voor je zelf te houden. Door krenterig te zijn, niet gul, niet vrijgevig. Vraag het jezelf af: ben ik zo iemand die God besteelt? En die daarom het risico loop door God vervloekt te worden...?

2. Als het gaat om geven en vrijgevigheid, zijn er in de Bijbel twee voorbeelden die ik met jullie langs wil lopen in deze preek. Het eerste voorbeeld is een voorbeeld uit het Oude Testament. Ik noemde het net al: het geven van de tienden. [dia 4] Tien procent van de inkomsten van een Israëliet waren voor de HEER.

In het hele Oude Testament is het vanzelfsprekend. Al bij Abraham zie je het gebeuren. Abraham komt Melchisedek tegen, iemand die koning van Jeruzalem is en tegelijk priester van de HEER. Abraham geeft de tienden aan Melchisedek, lees het maar na in Genesis 14. [klik]

Als Jacob in Bethel wakker wordt, nadat hij in een droom zijn jacobs ladder, een ladder vol met engelen heeft gezien en God bij die ladder, dan belooft hij God: als ik hier veilig terugkom, zal ik u de tienden geven – kijk in het slot van Genesis 28. [klik]

En dan komt het meermalen terug in de wetten van Mozes, in Leviticus 27, Numeri 18, Deuteronomium 12 en 14. [klik]

Van de opbrengst van het land en de vruchten aan de bomen is tien project voor de HEER. En net zo van de dieren. Een heilige gave.

Trouwens, van die tienden had je ook zelf weer plezier. Een keer per jaar ging je als Israëliet met je tienden naar het heiligdom. En daar was de opdracht: vier feest! Eet lekker, geniet van wat God je geeft. En betaal dat feest- ja inderdaad: van die tienden. Vier met die tienden feest in het heiligdom van God. Laat God zien hoe jij geniet van wat je van Hem krijgt!

God eren door Hem 10% te geven van je inkomsten. En God eren door daarmee feest te vieren.

En wij, in het nieuwe verbond? [dia 5] Wij zijn vrij van de wet. Dus ook van de verplichting om 10% aan de HEER te geven?

Ja, dat klopt. [klik] Wij zijn niks meer verplicht. Want God wil dat we van Hem houden. Dat alles wat we voor Hem doen van binnenuit komt. Geven uit vrijheid. We zijn vrij om uit liefde meer dan die 10% te geven. [klik] Je mag ook 20% geven. Je mag zelfs alles weggeven!

Dus ik zou zeggen: neem die tienden als inspirerend voorbeeld. Een mooi uitgangspunt!

Net zoals je je vaste lasten hebt. Gas, water, electriciteit, huur of hypotheek. Dat weet je gewoon elke maand. [klik]

Waarom zou je het niet gewoon doen: elke maand standaard 10% van je inkomsten apart zetten om weg te geven?

3. Begrijp me goed: dan zeg ik niet: geef dat allemaal aan de kerk. Want waarvoor waren die tienden?[dia 6]

Waarom zou je Hem eren met het eerste, het beste wat je hebt? In Deuteronomium 14 wordt een heel duidelijk doel genoemd,, in vers 23. Als daar gezegd wordt: geef de tienden en vier daar elk jaar een groot feest van, dan staat er: [klik]

Zo leert u steeds opnieuw te leven in ontzag voor de HEER, uw God.

Als je tienden geeft en ervan geniet, dan besef je: wat heb ik het toch goed. Wat geeft God veel aan mij. Ik krijg het allemaal van Hem. Hij is de schepper van alles. Hij is de bron van mijn leven! Besef het dus als je geeft: God is een gulle en machtige schepper! Heb ontzag voor de HEER.

En dus zijn die tienden ook om het dienen van God mogelijk te maken. [Klik] De tempel moet onderhouden worden. De mensen die er werken moeten ergens van leven: de priesters en de levieten.

Het is nu niet anders: wij mogen de tempel van de Heilige Geest zijn. Die tempel moet gebouwd en onderhouden worden. Dat kost inzet en tijd. Zet je in voor de opbouw van de gemeente. Je kunt ook tienden geven van je tijd! Als ouderling, in het jeugdwerk, in je kring. Om schoon te maken, zoals afgelopen donderdag.

En er is natuurlijk ook geld nodig. We willen een gebouw en een predikant en een kerkelijk werker. Er worden her en der onkosten gemaakt. Zo zetten we met elkaar een 100.000 euro per jaar om. We krijgen geen subsidie. Dus: dat geld moeten we samen opbrengen.

Als jullie gul geven en gul gegeven hebben – voor die nieuwe plasmaschermen. Voor het orgel. Voor het kerkgebouw. Via de VVB. Als we samen het gebouw schoon houden en de koster helpen. Dan hebben we dit gebouw. Dan kunnen Janneke en ik hier werken. En dan kunnen we hier samen genieten van het feest wat we hier vieren: samen God eren! Stel je voor, we houden hier over een half jaar met Pasen weer een Paasontbijt.

Met z'n allen staan we in de koffiekamer bij een rijk gevulde tafel. Ei, lekkere broodjes, roomboter, suikerbrood, sinaasappelsap, thee, koffie, noem maar op. We hebben een prachtige kerkdienst. We vieren: er is nieuw leven omdat Jezus is opgestaan!

Dat is wat God voor ogen heeft!

Maar nogmaals, die tienden zijn niet alleen voor de kerk. Het waren ook uitkeringen voor weduwen, wezen. [klik] Arme, kwetsbare mensen. En let op: ook voor de vreemdelingen. Sociale voorzieningen waren in Israël ook voor buitenlanders.

Dus als je geld apart zet om weg te geven, dan kun je ook een arm kind adopteren en maandelijks geld overmaken. Een zendingsorganisatie steunen. Hetty Bloem. Christelijke hulporganisaties. En niet-christelijke. Wat zijn er niet een goede doelen om geld aan te geven. Ook daar eer je God met je rijkdom!

4. Dat was het voorbeeld uit het OT: de tienden. Nu het voorbeeld uit het NT, het voorbeeld van God zelf.

We hebben gelezen in 2 Korinte 8 en 9. Paulus organiseert een collecte. Iedereen is vrij om te geven wat hij wil. Er is geen enkel bevel om te geven. God wil niet dat we geven omdat het moet. Met een chagrijnig gezicht. Alsjeblieft, doe dat niet.

God houdt van mensen die blijmoedig geven. Met liefde, vanuit hun hart. Maar hoe word je zo iemand? Nou, kijk wat God doet. Paulus schrijft in 2 Korinte 9,8-11 o.a. dit: [dia 7]

God heeft de macht u te overstelpen met al zijn gaven, zodat u altijd en in alle opzichten voldoende voor uzelf hebt en ook nog ruimschoots kunt bijdragen aan allerlei goed werk. ... U bent in ieder opzicht rijk geworden om in alles vrijgevig te kunnen zijn ...

God geeft ons zoveel, dat we over hebben om te geven. Hij

geeft alles, 100%, zodat wij een stukje daarvan, 10%, misschien meer, misschien minder, door kunnen geven.

Maar wat dan het meest bijzonder is: het heeft God ook wat gekost. Hij heeft immers zijn eigen Zoon gegeven – hoe kostbaar! En schrijft Paulus eerder over de Here Jezus, 2 Korinte 8,9 [dia 8]:

Tenslotte kent u de liefde die onze Heer Jezus Christus heeft gegeven: hij was rijk, maar is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden.

Hoe word je iemand die geeft vanuit zijn hart, blij, liefdevol? Als je vol bent van deze liefde.

En als die liefde je koud laat?

Het kan zijn dat je Jezus' liefde niet kent. Dan daag ik je uit: leer die geweldige liefde kennen.

Maar als je van die liefde weet, en het laat je koud?

En begrijp me goed, dat gebeurt zomaar: ook ik als dominee die altijd met Gods liefde bezig is, heb daar last van. Dat je went aan Gods liefde en dat het gewoon vindt.

Maar dan heb je toch een probleem? Dat is dus precies wat de Bijbel noemt: onze zonde. Als God en Gods liefde ons koud laten? Dan is heel ons hart koud!

Bid dan om vergeving voor je koude hart. Geloof: Jezus wil de vloek ook voor jou dragen. Bid de Geest dat je het weer gaat zien: Gods voorbeeld van gulle vrijgevigheid. Word vol van Jezus' liefde!

5. Maar misschien heb je allang gedacht: laat 'm maar praten. 10% van mijn inkomen, laat staan meer? Wat een onzin. Waar moet ik het vandaan halen? 10% van mijn tijd voor God? Ik heb het al zo druk.

Geen tijd, geen geld.

Wie niks heeft, die kan niet geven. [dia 9] Kijk in 2 Korinte 8,11-13:

Dus geef naar vermogen. 12 Als u bereid bent mee te doen, wordt niet verwacht dat u geeft van wat u niet hebt, maar van wat u hebt. 13 Het is niet de bedoeling dat u door anderen te helpen zelf in moeilijkheden raakt. Er moet evenwicht zijn.

Helder.

Maar als de HEER je God is, en dus de eerste in je leven, dan betekent dat: je prioriteiten op Hem afstellen. Net zoals een vrijgezel die opeens een partner vindt. Dat betekent: andere keuzes maken. God de eerste, dat heeft gevolgen. Waar geniet je van? Waar ga je voor? Hoe besteed je je geld? Hoe ga je om met je tijd? God is toch belangrijk voor je? Of niet? Als jij leeft met God, richt dan je prioriteiten op Hem.

En bovendien, wat zegt de Bijbel steeds weer? Als je karig zaait, zul je karig oogsten. God bestelen is gevaarlijk: Hij kan je vervloeken. Maar daar staat iets tegenover:

Ik begon met Maleachi 3. Als je daar verder leest, dan zie je dit staan: [dia 10]

(8 Vinden jullie dat een mens God mag bestelen? Toch bestelen jullie mij, en zeggen dan: 'Hoezo bestelen we u?' Door de tienden en de heffingen achter te houden! 9 Jullie zijn vervloekt en nogmaals vervloekt, en toch blijft het hele volk mij bestelen.) 10 Stel mij maar eens op de proef – zegt de HEER van de hemelse machten. Breng alle tienden naar mijn voorraadkamer, zodat er voedsel in mijn tempel is, en zie dan of ik niet de sluizen van de hemel voor jullie open en zegen in overvloed op jullie land laat neerdalen.

Als je gul bent en geeft, dan is God gul en zal Hij jou zegenen. Precies zo staat het in Spreuken 3: [dia 11]

9 Eer de HEER met al je rijkdom,

met het beste van de oogst.

10 Graan zal je voorraadschuren vullen,

je kuipen lopen over van wijn.

Vrijgevigheid levert een rijke oogst op, schrijft Paulus in 2 Korinte 9,10. [klik]

Wees niet bezorgd. God wil je niet kaalplukken! Ik weet het van mensen die het doen, standaard elke maand 10% van hun inkomen apart zetten. Ze hebben er nooit een boterham minder om gegeten. Daar hoef je echt niet bang voor te zijn.

Vrijgevigheid en gulheid is geen manier om jezelf in de vingers te snijden. Onze gulheid wordt gezegend, door nog meer gulheid van God!

6. En wie wil er niet door God gezegend worden? Wie wil er niet dat zijn kinderen door God gezegend worden?

Leer dit daarom aan je kinderen!

Wie zakgeld krijgt, kan geld in de collecte doen. Zo leerde ik het vroeger van mijn ouders. Wie geld verdient, kan daarvan weggeven. Ik weet van ouders die hun kinderen leerden: je eerste salaris, dat gaat helemaal in de collecte.

Begin er mee als je een weekendbaantje hebt: 10% apart zetten en weggeven. Begin er nu mee, dan leer je het jong. Jong geleerd is oud gedaan.

Toen ik ging studeren, werd er wel gezegd: studenten hoeven geen geld aan de kerk te geven. Ik heb dat eigenlijk nooit begrepen. Hoezo niet? Waarom kun je als student niet geven? Wie zijn geloof kan belijden, kan ook laten zien dat zijn liefde voor de Heer oprecht is, zoals Paulus schrijft in 2 Korinte 8,8. Kijk eens hoeveel geld er op gaat aan drinken,

uitgaan, vakantie, enzovoorts. En hoeveel geld geef je weg?

En hoeveel tijd steek je in de kerk? Schoonmaken – afgelopen donderdag – het kost tijd. Helpen met de agrarische dagen, het kost tijd. Kring, catechisatie, club. Acties om geld op te halen voor het kamp van de jeugd. Heb jij tijd over voor de Heer, of je nu jong of oud bent? Maak tijd voor Hem vrij – even niet werken, niet uitgaan, niet een weekendje weg.

Leer jong te geven – en blijf het doen als je oud bent!

Ja ook ouderen: geef een voorbeeld. Zoals God ons een voorbeeld geeft, geef zo de jongeren een voorbeeld.

Want dan zullen we merken dat God ons zegent. Allereerst met allerlei geestelijke zegen. Geestelijke groei. Kracht en sterkte in ons innerlijk. Een volheid van zijn Geest, een volheid van liefde. En wie weet, rijkdom en overvloed. Wie weet ook niet – die geestelijke zegeningen zijn al geweldig genoeg.

En dan zal door ons en in ons en om ons God groot gemaakt worden. Samen God eren! Kijk hoe Paulus eindigt in 2 Korinte 9: [dia 12]

Ze prijzen God omdat u er blijk van geeft gehoorzaam te zijn aan het evangelie van Christus, wat u bewijst door de ruimhartigheid waarmee u met hen en alle anderen wilt delen.
14 In hun gebed voor u spreken ze hun verlangen naar u uit, omdat ze zien hoe overstelpend goed God voor u is geweest.
15 Laten we God danken voor zijn onbeschrijfelijk geschenk.

Eer God met je rijkdom, zodat Hij ook in Franeker groot gemaakt wordt!